

Ægteskabsforstander skal findes i enhver Kommune, og hvor der er Trang dertil endog i ethvert Sogn. De interesserede have da ikke nogen lang Vej til en saadan Mand. I tidligere Aar har man paa forskellige Maader søgt at løse dette Spørgsmaal. Allerede i Kirkekommissionen 1868—70 var Spørgsmaalet fremme, og de, som da holdt paa det almindelige borgerlige Ægteskab, holdt ogsaa paa, at Befolkningen skulde have lettere Adgang til at faa Ægteskabet stiftet, end hvis de skulde søge til Herredskontoret, og man valgte, for at paalægge Befolkningen saa lille Ulejlighed som muligt, den Vej, at Præsterne formentlig kunne fungere fremdeles baade som verdslige og som kirkelige Embedsmænd, men saaledes, at Præsten i sin Bolig og uden Embedsdragt stiftede Ægteskabet mellem de ægteskabssøgende og siden i Kirken i Embedsdragt gav Velsignelsen paa Kirkens Vegne. Det har Folketinget imidlertid ikke vedtaget. Det har jo været til Forhandling her adskillige Gange, og jeg tror, at Folketinget har set rigtigt, naar det ikke har villet vedtage noget saadant, fordi det vil let medføre en Begrebsforvirring, naar Præsten snart skal optræde i en, snart i en anden Egenskab. Man har haft forskellige Forslag fremme. Man har foreslaaet, at det skulde være Herredsfogeden, Politimesteren, der skulde paatage sig Hvervet som Ægteskabsstifter, man har haft Forslag om, at der skulde være særlige Ægteskabsforstandere, man har haft Forslag om, at det skulde være Sognefogederne, der som saadanne, som en Slags Øvrighed, skulde paatage sig dette Hverv. Det sidst vedtagne her i Tinget var, at det skulde være Mænd, valgte i hver Kommune, der skulde være Ægteskabsforstandere. Det er ogsaa dette, som dette Lovforslag indeholder.

Naar Lovforslaget bestemmer en fra den tidligere foreslaaede forskellig Fremgangsmaade ved Valget af disse Ægteskabsforstandere, er det en mindre væsentlig Ting. Jeg tror imidlertid, at Lovforslaget her har truffet det rette, for saa vidt som Underøvrigheden skal gøre Indstilling til Amdsraadet, thi saa vil man maaske netop have sin Opmærksomhed skarpt henvendt paa, at det er skrivekyndige og i Retning af Protokolførsel og deslige dygtige Mænd, der blive valgte. Men det er i alt Fald ikke Hovedsagen, hvorledes disse Ægteskabsforstandere vælges. Hovedsagen er, at naar man ordner det paa den Maade, som her er foreslaaet, bliver Ulejligheden meget lille paa Landet,

for hvilket jo denne Fremgangsmaade gælder. I Købstæderne og Kjøbenhavn er der let Adgang til Øvrighedskontorer, og der er der ikke nogen Ulempe ved at blive ved den Vej, som tidligere har været paa-tænkt, og det er ogsaa foreslaaet her. Der er kun ringe Ulejlighed ved at tage hen til Ægteskabsforstanderen og faa Ægteskabet stiftet der, faa Protokolførsel gjort og faa Udskrift af Protokollen. Det vil muligvis mange Gange ske paa den Maade, at Ægteskabsforstanderen møder som Gæst i Bryllupsgaarden med Protokollen og foretager det fornødne. Det er min Overbevisning, at paa Landet vil der efter denne Reforms Indførelse ikke ske nogen synderlig Forandring, man vil der fremdeles ligesom hidtil søge Kirken ved Ægteskabets Indgaaelse, medens man maaske nok i Byerne vil se en større Forandring — jeg skal senere komme ind paa det — dog tror jeg ikke, den her i Landet bliver meget stor.

Bekostningen vil heller ikke blive stor, og jeg fortrøster mig til at tro, at vi kunne lempe det saaledes, at der bliver slet ingen eller saa godt som ingen. Ikke fordi jeg tror, at disse Takster, som her ere satte, kunne sættes lavere. Det er i hvert Fald en meget lav Takst, naar der skal betales baade for Indtegn og Bekendtgørelse, Tilførsel til Protokollen og Udskrift deraf osv., i et og alt indtil 4 Kr., i enkelte Tilfælde 5, nemlig naar der er Tale om Ægteskabsstiftelse i et andet Sogn end det, hvor Tillysningen eller Bekendtgørelsen har fundet Sted. Men jeg tror, at man kan komme endnu billigere af Sted ved at afløse Offer og Accidenser. Saaledes som her er foreslaaet, skal Kommunen have en Indtægt af de Afgifter, der skulle gives ved Ægteskabs Stiftelse, medens Kommuner paa den anden Side i visse Tilfælde skulle svare en Afgift til de offerberettigede nu. Jeg tror imidlertid, at Tiden er inde til, at man benytter Lejligheden til at foretage en Afløsning af Offer og Accidenser eller give Adgang dertil over hele Landet. Det har vist sig trindt omkring i Landet i de sidste Aar, navnlig i det allersidste Aar, at der er virkelig Trang til at komme bort fra denne gammeldags Maade at lønne Embedsmænd paa. Der er foretaget en Del Offer afløsninger omkring i Landet i den sidste Tid, jeg tror over 300, hvilket ikke er saa ganske lidt. Der var da god Grund til at tage Accidenserne med og faa en almindelig Afløsning baade af Offer og Accidenser. Jeg har et Lovforslag i den Henseende